

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu	
OSNOVNI PODATCI	
Ime i prezime	Mihaela Jazvec
Zvanje	Vjeroučiteljica
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	SREDNJA ŠKOLA OROSLAVJE
Adresa elektroničke pošte	mihaela.jazvec@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	ISUS POVIJESNA OSOBA
Predmet (ili međupredmet na tema)	Katolički vjeronauk
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavne aktivnosti se izvodi.	
Razred	1.razred Gimnazije
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno-obrazovni ishod (oznaka i tekst iz kurikuluma predmeta ili	SŠ KV B.1.2. Učenik opisuje događaj u otajstvo Božjega utjelovljenje u osobi Isusa Krista (od povijesnoga Isusa do uskrsnuloga Krista) te izdvaja i objašnjava osnovne istine vjere crkvenoga nauka o Kristu i njegovu poslanju. a. Učenik analizira povijesne, kršćanske i nekršćanske izvore i podatke o Isusu Kristu

10.

11.

12.

Postaviti pitanja a učenici dižu papiriće već prema odgovoru koji smatraju da je točan:

1. Je li osoba na slici 1. stvarna?

2. Je li osoba na slici 2. stvarna?

I tako dok ne dođu do posljednje slike.

Isus Krist je dakle povijesna osoba, prema vašem mišljenju, no to ćemo još potkrijepiti i izvorima koji govore da on jest postojao, živio, hodao zemljom, družio se s prijateljima, propovijedao i naučavao te je naposljetku pretrpio muku, smrt i uskrsnuće.

Slijedeći zadatak će raditi u paru. Podijeliti učenicima tekstove kršćanskih i nekršćanskih izvora o Isusu. Tekstove će pročitati i odgovoriti na pitanja koja se nalaze ispod teksta u svoje bilježnice. Kad su gotovi sa zadatkom na ploči će napraviti mentalnu mapu-u sredinu napisati Isus-povijesna osoba, dvije važne grane će biti: a) Nekršćanski izvori i b) Kršćanski izvori koje će dobiti svoje grane: nekršćanski izvori-židovski i rimsko-kršćanski izvori-kanonski i nekanonski.(ako postoji mogućnosti napraviti mentalnu mapu u **coggle** , **bubbl.us** ili **digitalni alat po želji**)

Tekstovi uzeti iz : Dođi i vidi 1 : udžbenik katoličkoga vjeronauka za 1. razred srednjih škola / Marin Periš, Mirjana Vučica, Dušan Vuletić., Zagreb, Salesiana d.o.o.

1. JOSIP FLAVIJE

Josip Flavije (o. 37. – o. 100.), najveći židovski povjesničar toga vremena, koji nije bio kršćanin, u svom općepoznatom djelu Židovske starine (dovršio ih je oko 93. po. Kr.) piše: „U to vrijeme (vrijeme Poncija Pilata) živio je mudar čovjek po imenu Isus. Dobro se vladao i bio je poznat po

20 min

svojim krepostima. Mnogi su Židovi i pogani postali njegovim učenicima. Kada ga je Pilat osudio na smrt raspinjanjem, nisu ga napustili ti koji su od ranije bili njegovi učenici. Oni su izvijestili da im se ukazao tri dana nakon raspeća i da je bio živ. Prema tome je moguće da je on Mesija kojem su proroci pripisivali čuda.”

1. Na koji način govori Josip Flavije o Isusu?

2. Kako se zove djelo koje piše?

3. Tko je bio Josip Flavije?

2. KORNELIJE TACIT

Jedan od najuglednijih povjesničara starog Rima. Njegovo najpoznatije djelo obuhvaća 16 knjiga (115.-117.) Opisujući požar koji je uništio Rim za vrijeme cara Nerona (37-68), Tacit u svojim Analima izrijeком spominje Isusa i kršćane: *“Ali nikakvo ljudsko sredstvo, ni careva darežljivost, ni po mirni obredi, ne zatomiše javno govorkanje, nego se držalo da je požar naređen. Da stane dakle nakraj tim glasovima, podmetne Neron krivce i stavi na najrafiniranije muke one koji su bili omraženi sa svojih gadosti, a koje prosti narod nazivaše kršćanima. Ime im dolazi od Krista, koji, za Tiberijeva vladanja, bude pogubljen po naredbi prokuratora Poncija Pilata. Potisnuto za čas, nanovo provali to pogubno praznovjerje, ne samo u Judeji, gdje je imalo svoj izvor, već i u samom Rimu...”*

Tacit jasno pokazuje da ne simpatizira kršćane, ali ipak nijednom riječju ne sumnja u Isusovo postojanje.

1. Kako i na koji način Kornelije Tacit govori o kršćanima i Kristu?

2. Kako se zove djelo u kojemu to navodi?

3. Tko je bio Kornelije Tacit?

3. GAJ SVETONIJE

Gaj Svetonije Trankvil zvan Svetonije, rimski je pisac i državni činovnik. Postao je poznat zbog svojih biografija rimskih careva u kojima je opisao

živote careva od Cezara do Domicijana.

U djelu Dvanaest rimskih careva piše o kršćanima. U prvom ulomku govori o njihovu progonu za vrijeme cara Nerona te ih naziva „ljudima novoga i štetnog praznovjerja. Na drugom mjestu opisuje vladavinu cara Klaudija i spominje kako „on izгна Židove iz Rima zbog buntovnika Krista“. To se podudara s pisanjem Novog zavjeta, točnije Djela apostolskih, koja govore o prvim kršćanima u Korintu u Grčkoj, kamo su neki došli iz Italije „jer je Klaudije naredio da svi Židovi napuste Rim“ (Dj 18,2). Svetonije pokazuje da su se događale pobune i nemiri, ali i nastajale kršćanske zajednice na temelju toga što je Krist doista postojao.

1. Kako i na koji način Gaj Svetonije govori o Kristu i kršćanima?
2. U kojemu ih djelu spominje?
3. Tko je bio Gaj Svetonije?

4. PLINIJE MLAĐI

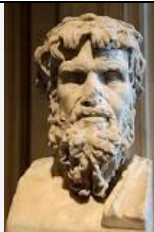

Godine 111. Piše caru Trajanu u Rim i pita ga za savjet: što učiniti s kršćanima, progoniti ih ili pustiti? Njegovo puno ime je Gaj Plinije Cecilije Sekund. Njegovo glasovito djelo su Pisma.

„Nikad nisam prisustvovao ispitivanjima o kršćanskim prijestupima. Zbog toga ne znam kako i do kojeg ih stupnja trebam kažnjavati te kako da o tome vodim zapisnik...Tvrđili su da je sva njihova krivnja ili zabluda u tome što su se određenih dana sakupljali prije zore pjevajući i slaveći Krista kao Boga...Ovaj posao, po mome shvaćanju, zasluđuje da se o njima razmisli, naročito zbog broja onih kojima prijete opasnost. Mnogo ljudi svih uzrasta i svih zvanja i oba spola idu i odlazit će u propast. Zaraza se ovoga praznovjerja počinje širiti ne samo po gradovima već i po selima i zaseocima“

1. Kako i na koji način Plinije Mlađi govori o Isusu i kršćanima?
2. U kojemu djelu ih spominje?
3. Tko je bio Plinije Mlađi?

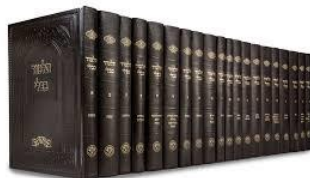
5. CELZO

Rimski filozof, živio u 2.st. te je na poticaj Marka Aurelija napisao djelo Istinski nauk. Kaže: „Kakav Bog, kakav sin Božji, kad ga otac nije mogao spasiti od kazne, a sam nije bio u stanju da je izbjegne? Ne, tvojerodenje, tvoja djela, tvoj život pokazuju da si čovjek!“

1. Na koji način Celzo govori o Isusu i kršćanima?
2. U kojem ih djelu spominje?
3. Tko je bio Celzo?

6. TALMUD

U zbirci tumačenja židovskog zakona, Talmudu, također se govori o Isusu: “U predvečerje blagdana Pashe Isus Nazarećanin bio je raspet.“

Premda se pisci Talmuda na nekim mjestima neprijateljski odnose prema Isusu, nigdje ne dovode u pitanje njegovu povijesnost, Isus je prema Talmudu doista Postojao, živio, naučavao, činio čudesna i bio raspet. Imao je sljedbenike koji su o njemu propovijedali i napisali evanđelja.

1. Na koji način spominje Talmud Isusa i kršćane?
2. Što o Talmudu znamo?

7. EVANĐELJE PO MATEJU

Matej je carinik iz Kafarnauma. Evanđelje namjenjuje židovskim kršćanima. Posebno naglašava kako su se u Isusu ispunila sva starozavjetna proročanstva. Konačni oblik dobiva oko 80. Godine

1.Što znamo o Mateju?

2.Na koji način govori o Isusu?

8. EVANĐELJE PO MARKU

Marko je Pavlov i Barnabin učenik. Evanđelje namjenjuje rimskim kršćanima. Predstavlja Isusa kao Mesiju, Sina Božjega. Daje najviše podataka o ljudskim crtama Isusova lika. Stil mu je živ i neposredan. Nastaje između 65. i 70. godine.

1.Što znamo o Marku?

2. Na koji način govori o Isusu?

9. EVANĐELJE PO LUKI

Luka je učenik i suradnik sv. Pavla. Isusa naziva Gospodinom želeći time istaknuti da je Isus uzašao na nebo i sada se iz nebeske slave zauzima za ljude. Isusa rado prikazuje solidarnim sa siromasima, grešnicima i potlačenima nastaje između 80. i 90. Godine. Slično Matejevom i Markovom evanđelju- ta se tri evanđelja zovu SINOPTIČKA(ukupan pogled, pogled na cjelinu-grč.synopsis)

1.Što znamo o Luki?

2. Na koji način govori o Isusu?

10. EVANĐELJE PO IVANU

Ivan je apostol i Isusov ljubljani učenik. Piše apstraktnim, učiteljskim stilom, a već na početku ističe: *“Isus je vječna Riječ Očeva koja je postala tijelom.* “Nastaje krajem 1. stoljeća. *„Cvijet Biblije su Evanđelja, a cvijet*

10 min

Evandjelja jest Ivanovo Evandjelje“

1. Što znamo o Ivanu?
2. Na koji način govori o Isusu?

11. APOKRIFI

6 min

Spisi koji nastaju potkraj Staroga zavjeta, te u 2. I3. stoljeću poslije Krista. Nisu dio kanonskih knjiga, tj. Biblije. U želji da te knjige budu što prihvaćenije i čitanije, autori su im davali naslove slične pravim biblijskim knjigama: Život Adama i Eve, Mojsijevo otkrivenje, Dragocjena špilja, Petrovo evandjelje, Tomino evandjelje, Bartolomejevo evandjelje, Djela Pavlova

1. Zašto su nam važni apokrifi?

Kada su završili s radom u parovima, odgovorili na pitanja, pročitati će svoje uratke i ujedno izrađivati na ploči mentalnu mapu.

Na kraju će ponoviti što su zapamtili:

2 min

<https://wordwall.net/play/398/554/976> - Interaktivna aktivnost - Zrakoplov (tražiti točne odgovore a izbjevati netočne)

<https://wordwall.net/play/398/545/718> - Spoji parove (povucite i smjestite svaku riječ uz odgovarajući opis)

Za kraj:

ELEMENTI	JA	PRIJATELJ
Uspješno sam odradio/la zadatak		
Ovakav mi se način poučavanja dopada		
Spreman/na sam na kompromis		
Što u našem zajedničkom radu trebamo poboljšati		

Opis svih aktivnosti (što rade učenici, a što učitelj/nastavnik)	Učenici: - Odgovaraju na pitanja uz pomoć dizanja papirića i slika - Čitaju tekst i odgovaraju na pitanja u bilježnicu - Izrađuju umnu mapu u bilježnici ili u coogle ili bubbl.us - Rješavaju igre Nastavnik - Čita brojeve slika ili lista prezentaciju - Pomaže u izradi umne mape																	
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	http://bit.ly/2WSQ7q7 - ppt tekstovi s pitanjima https://wordwall.net/play/398/554/976 - Interaktivna aktivnost - Zrakoplov (tražiti točne odgovore a izbjegavati netočne) https://wordwall.net/play/398/545/718 - Spoji parove (povucite i smjestite svaku riječ uz odgovarajući opis)																	
Primjeri vrednovanja a učenje, vrednovanja kao učenje ili naučenog uz upute	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ELEMENTI</th> <th>JA</th> <th>PRIJATELJ</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Uspješno sam odradio/la zadatak</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ovakav mi se način poučavanja dopada</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Spreman/na sam na kompromis</td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Što u našem zajedničkom radu trebamo poboljšati</td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	ELEMENTI	JA	PRIJATELJ	Uspješno sam odradio/la zadatak			Ovakav mi se način poučavanja dopada			Spreman/na sam na kompromis			Što u našem zajedničkom radu trebamo poboljšati				
ELEMENTI	JA	PRIJATELJ																
Uspješno sam odradio/la zadatak																		
Ovakav mi se način poučavanja dopada																		
Spreman/na sam na kompromis																		
Što u našem zajedničkom radu trebamo poboljšati																		
Razrađeni problemski zadaci, zadaci	http://bit.ly/2WSQ7q7 - ppt- pomoću papirića u boji je li osoba stvarna ili fiktivna																	

za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnoj temi	Nakon toga rade u paru, te čitaju dobiveni tekst i odgovaraju na pitanja. Kad su gotovi sa zadatkom, na ploči napraviti mentalnu mapu-u sredinu napisati Isus-povijesna osoba, dvije važne grane će biti: a) Nekršćanski izvori i b) Kršćanski izvori koje će dobiti svoje grane: nekršćanski izvori-židovski i rimsko-kršćanski izvori-kanonski i nekanonski ili ako postoji mogućnosti napraviti mentalnu mapu u coggle ,bubbl.us ili digitalni alat po želji. https://wordwall.net/play/398/554/976 - Interaktivna aktivnost - Zrakoplov (tražiti točne odgovore a izbjevati netočne) https://wordwall.net/play/398/545/718 - Spoji parove (povucite i smjestite svaku riječ uz odgovarajući opis)
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno-obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivanja međupredmetnih tema	POV SŠ E.1.2. Učenik <i>istražuje</i> pojavu i razvoj pisma te obilježja religija u starome vijeku. http://bit.ly/2w87Z4C uku A.4/5.1.1.Upravljanje informacijama Učenik samostalno traži nove informacije iz različitih izvora, transformira ih u novo znanje i uspješno primjenjuje pri rješavanju problema http://bit.ly/2VFgW4A SŠ IV A.1.1.Na kraju prve godine srednjoškolskoga učenja i poučavanja islamskoga vjeronauka, domena Vjera i život, učenik razumijeva islam kao vjeru koju su živjeli i propovijedali Ibrahim, Musa, Isa i Muhammed, a.s. Učenik očituje vjeru u punome smislu kroz iman i islam te uspoređuje islam i muslimane, odnosno islamske propise prije i nakon hidžre. Govori o načinu klanjanja, značenju i utemeljenju namaza u Kur'anu i hadisu. Definira šerijatsko pravo – fikh i njegovu podjelu na ibadat (Bogoštovlje) i muamelat (međuljudski odnosi). http://bit.ly/2YAspzi osr A.4.2.Upravlja svojim emocijama i ponašanjem. osr B.4.2.Suradnički uči i radi u timu. http://bit.ly/2HpDfmh ikt A.4.1.Učenik kritički odabire odgovarajuću digitalnu tehnologiju. ikt D.4.1.Učenik samostalno ili u suradnji s drugima stvara nove sadržaje i ideje ili preoblikuje postojeća digitalna rješenja primjenjujući različite načine za poticanje kreativnosti. http://bit.ly/2Vt1KCG
Aktivnost u kojima je	osr B.4.2./ ikt A.4.1./ ikt D.4.1.- Nakon toga rade u paru, te čitaju dobiveni tekst i odgovaraju na pitanja./ ako postoji mogućnosti napraviti mentalnu

¹Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodčkih preporuka.

vidljiva interdisciplinarnost	mapu u coggle , bubbl.us ili digitalni alat po želji.
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbe za učenike s teškoćama	Učenici s teškoćama vida tekst će dobiti s uvećanim fontom. Svi učenici s teškoćama odgovaraju na manji broj pitanja (dva pitanja).
Aktivnosti za motiviranje i rad s darovitim učenicima	Daroviti učenici će uz pomoć tekstova koje smo čitali izraditi kahoot kviz, ili kviz u socrativu ili plickersu. U Bibliji će potražiti tekstove koji govore o Isusu kao povijesnoj osobi te izraditi prezentaciju (prezentirati na sljedećem satu).
Upute za kriterijsko vrednovanje kompleksnih i problemskih zadataka i/ili radova esejskoga tipa	
Projektni zadaci (s jasnim scenarijima, opisima aktivnosti, rezultatima projekta, vremenskim okvirima)	
Poveznice na multimedijske i interaktivne sadržaje	http://bit.ly/2WSQ7q7 https://wordwall.net/play/398/554/976 https://wordwall.net/play/398/545/718
Prijedlozi vanjskih izvora i literature	Dođi i vidi 1 : udžbenik katoličkoga vjeronauka za 1. razred srednjih škola / Marin Periš, Mirjana Vučica, Dušan Vuletić., Zagreb, Salesiana d.o.o.

GRABNER-HAIDER A. (ur.), *Praktični biblijski leksikon*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1997.

Jeruzalemska Biblija, ur. A. Rebić J. Fućak - B. Duda, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1996.

Katekizam katoličke Crkve, HBK, Zagreb, 1994.

LÉON-DUFOUR, X. i dr. (ur.), *Rječnik biblijske teologije*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1980.

BROWN R.E., - CASTELOT J.J., *Biblijska teologija Staroga i Novoga zavjeta. II. izdanje*, KS, Zagreb, 1993.

<http://bit.ly/2YYWnhj>

<http://bit.ly/2LinArW>

HARRINGTON W., *Uvod u Novi zavjet*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1983.

Lujčić, B., *Isusova otvorena antropologija*, KS, Zagreb, 2005.

Opća i nacionalna enciklopedija u 20 knjiga

Ivančić Tomislav, *Isus iz Nazareta-povijesna osoba*, Teovizija, Zagreb, 2000

RATZINGER J., *Uvod u kršćanstvo*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2008.

RATZINGER J., *Isus iz Nazareta*, Verbum, Split, 2007.

REBIĆ A., *Isusovo uskrsnuće*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1972.

Rudolf SCHNACKENBURG, *Osoba Isusa Krista u četiri evanđelja*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 1997.

Meinrad LIMBECK, *Matejevo evanđelje*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2009.

Darko TOMAŠEVIĆ, *Sveta Zemlja. Povijesno-duhovni vodič*, Glas Koncila, Zagreb, 2010.

Joachim GNILKA, *Isus iz Nazareta. Poruka i povijest*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb, 2009.

Thomas SÖDING, *Božji sin iz Nazareta. Isusovo čovječstvo u Novom zavjetu*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb 2010.

„Tražitelji smisla“ vjeronaučni udžbenik za prvi razred srednje škole, Katehetski salezijanski centar, 2004.